

РЕШЕНИЕ

№ 2222

гр. София, 16.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Г СЪСТАВ, в публично заседание на двадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Татяна ****а

Членове: Румяна М. Найденова
Гюлсевер Сали

при участието на секретаря Алина К. Тодорова
като разгледа докладваното от Румяна М. Найденова Въззивно гражданско дело № 20231100508981 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 258-273 ГПК.

Образувано е по въззивна жалба, подадена от „Д.з.“ АД срещу решение № 9643/07.06.2023г., постановено по гр. д. № 13635/2022г. на СРС, 68 с-в, с което съдът е отхвърлил предявените иск с правно основание чл. 411 ГПК за сумата от 1993.11 лв., представляваща част от неиздължения остатък /целият в размер от 2059.06 лв./ от платеното от ищеца застрахователно обезщетение по риск „Каско на МПС“ по щета № 210836989 за имуществените вреди на автомобил „Ситроен ДС – 4“, причинени при реализираното на 06.05.2021г. в гр. Смолян ПТП, както и иск с правно основание чл. 86 ЗЗД за сумата от 109.98 лв., представляваща част от мораторната лихва /в общ размер от 112.69 лв./ за периода от 30.08.2021г. до 14.03.2022г.

В жалбата са развити доводи за неправилност на обжалваното решение. Поддържа се, че неправилно съдът е приел, че не е доказано наличието на валидно застрахователно правоотношение по задължителна застраховка ГО. Твърди, че още с исковата молба е направено искане по чл. 190 ГПК, а именно: ответникът по делото да бъде задължен да представи полицата по задължителна застраховка „ГО“ на автомобилистите, покриваща отговорността на водача на лек автомобил „Ауди А 4“. Излага доводи, че така представената от ответника полица е била приета като доказателство по делото, без да бъдат дадени допълнителни указания от съда за представяне на подписана такава. Не е оспорвано наличието на валидно застрахователно правоотношение от страна на ответника.

В установения от закона срок, въззиваемият ЗАД „Д.Б. Ж. и З.“ АД, е депозирал отговор на въззивната жалба. В него се излагат съображения за неоснователност на въззивната жалба. Моли решението на районния съд да бъде потвърдено, като му бъдат присъдени сторените пред въззивната инстанция разноски.

Софийски градски съд, като обсъди събраните по делото доказателства, становищата и доводите на страните, съгласно разпоредбата на чл.235, ал.2 ГПК, намира от фактическа и правна страна следното:

Жалбата е подадена в срока по чл.259, ал.1 ГПК и е процесуално допустима, а разгледана по същество - основателна.

Първоинстанционното решение е валидно и допустимо, налице е постановен диспозитив в съответствие с мотивите на решението. При произнасянето си по правилността на решението съгласно чл.269, изр. второ от ГПК и задължителните указания, дадени с т. 1 от ТР № 1/09.12.2013 г. по т.д. № 1/2013 г. на ОСГТК на ВКС, въззивният съд е ограничен до релевираните във въззивната жалба оплаквания за допуснати нарушения на процесуалните правила при приемане за установени на относими към спора факти и на приложимите материално правни норми, както и до проверка правилното прилагане на релевантни към казуса императивни материално правни норми, дори ако тяхното нарушение не е въведено като основание за обжалване.

По същество постановеното от СРС решение е неправилно. За да постанови решението си, районният съд е приел, че не може да направи извод, че е налице валидно правоотношение по застраховка Гражданска отговорност, тъй като не е представен застрахователният договор.

Искът е с правно основание в чл. 411 от КЗ /която разпоредба се явява приложимо право в настоящия случай/. Встъпването в правата на увреден от страна на застраховател, който го е обезщетил в изпълнение на поети с договор за имуществено З. задължения, се обуславя от установяването на три групи факти: 1/ наличие на валиден договор за имуществено З. с увредения и плащането по него на обезщетение за настъпили вреди; 2/ възникнали права на увредения срещу причинителя на вредите на основание чл. 50 от ЗЗД 3/ наличие към момента на настъпване на ПТП на сключен валиден договор за застраховка „гражданска отговорност” между делинквента и ответника.

По делото е представена справка, издадена от Гаранционен фонд, от която се установява, че към датата на ПТП е имало действащ валиден застрахователен договор между делинквента и ответното дружество. Справката удостоверява наличието на валиден договор. Настоящият спор няма за предмет недействителност на застрахователен договор, а установяването на наличието на такъв е една от предпоставките за уважаване на иска.

На следващо място, справката и удостоверените в нея обстоятелства не са били оспорени от ответника. Нещо повече, същият изрично е признал наличието на валидно застрахователно правоотношение по договор за застраховка гражданска отговорност още с отговора на исковата молба, поради което и ищецът не е следвало да ангажира други доказателства в тази връзка.

С молба от 30.11.2020г. е представена и застрахователна полица по застраховка Гражданска отговорност, неподписана от страните, неоспорена от страните по делото и приета като доказателство в откритото съдебно заседание.

Съгласно разпоредбата на чл. 411 КЗ, застрахователят встъпва в правата на застрахования, произтичащи от непозволено увреждане, с плащане на застрахователното

обезщетение. С встъпване на застрахователя в правата на увредения, той има правото да предяви иск срещу причинителя на вредата. Съгласно императивната разпоредба на [чл. 344 ал.1 КЗ](#), застрахователният договор се сключва писмено във формата на застрахователна полица или на друг писмен акт, а в чл. 345 КЗ е посочено и задължителното му съдържание. Предвидената в закона форма е за действителност, а не за доказването на сключения застрахователен договор. Представената по делото застрахователна полица има предвиденото в [чл. 345 КЗ](#) съдържание, но същата не носи подпис на страните, посочени в нея. Доколкото обаче застрахователният договор е търговска сделка, приложение намират правилата на ТЗ и в частност чл. 293, според който неспазването на законоустановената форма за действителност на търговска сделка не води автоматично до нейната нищожност. По аргумент от [чл. 293 ал. 3 ТЗ](#), неспазването на формата за действителност може да доведе до нищожност на сключения договор само, ако има оспорване от страна по него. Страната по договора не може да се позовава на нищожност поради неспазване на формата, ако от поведението и може да се заключи, че не е оспорвала действителността на изявлението. Следователно и трето лице не би могло да оспорва валидността на застрахователния договор, ако от поведението на страните недвусмислено може да се направи извод за това, че те изпълняват поетите по него задължения.

В конкретния случай липсва каквото и да било оспорване от страните. Напротив – ответникът признава наличието на сключен такъв договор. От събраните по делото доказателства се установява, че двете страни по застрахователния договор са изпълнявали задълженията си, ответното дружество е изплатило на ищеца част от застрахователното обезщетение, поради което нито една от страните не е оспорила действителността на застрахователния договор.

В тази връзка следва да бъдат съобразени и задължителните за съдилищата разяснения, дадени с т.2а от ТР №1/2018 г. на ОСТК на ВКС, според които липса на съгласие по смисъла на [чл.26 ал.2 пр.2 ЗЗД](#), като основание за нищожност на застрахователния договор „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, не е налице в хипотезата на неположен подпис от някоя от страните, поради което и правните последици на този вид недействителност няма да настъпят. Наистина формалното отсъствие на подпис в застрахователната полица, като несъобразено с императивното изискване за форма на застрахователния договор за застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, установено с [чл. 344 ал. 1 КЗ](#) , може да обективира и липсата на съгласие за неговото сключване, но характерът на този договор на абсолютна търговска сделка и разпоредбата на [чл. 343 ал. 2 КЗ](#), дават основание да се приеме, че в сочената хипотеза ще е приложимо правилото на [чл. 293 ал. 4 ТЗ](#).

Ето защо, неправилни са изводите на СРС, че не е доказано наличието на валиден застрахователен договор по застраховка ГО.

От представената по делото застраховка се установява, че е налице валиден договор за имуществено З. с увредения, както и плащането по него на обезщетение за настъпили вреди.

Видно от приетата по делото САТЕ и събраните гласни доказателства, всички вреди са в причинна връзка с настъпилото ПТП. Установява се и, че механизмът на ПТП отговаря на описания в исковата молба и протокола за ПТП, поради което неоснователни са възраженията на жалбоподателя в тази връзка. Видно от САТЕ, ПТП-то е настъпило по вина на водача на Ауди А 4. Същият не е упражнил достатъчно контрол над управлението и е реализирал ПТП с паркирания автомобил Ситроен. Приетата САТЕ не е оспорена от страните по делото.

Ето защо, настоящият състав приема, че причина за настъпване на процесното ПТП е виновеното поведение на водача на л.а. Ауди А 4.

По никакъв начин не се установяват възраженията на ответника за съпричиняване. Видно от САТЕ няма данни за технически причини за настъпване на произшествието. Причините са изцяло от субективен характер – действията на водача на автомобил Ауди А 4 с органите за управление на автомобила. Съпоставяйки широчината на пътното платно и леките автомобили, е напълно възможно при паркирал в дясно автомобил, безпрепятственото преминаване на друго пътно превозно средство. Още повече, че няма пътни знаци, регулиращи движението и конкретно пътен знак, регулиращ престоя и паркирането на автомобили. Ето защо, неоснователни са възраженията на въззиваемия в тази връзка.

С оглед изложеното, съдът приема за доказано, че между ищеца и водача на увредения автомобил е сключен договор за имуществено З. в изискуемата от закона форма за увреденото МПС; в срока на действие на договора е настъпило застрахователно събитие, за което застрахователят /ищецът/ е изплатил обезщетение за причинените на застрахованото имущество щети; че съществува валиден договор за застраховка “гражданска отговорност” между водачът на автомобила и ответното дружество.

Застрахователят /ищецът/ е встъпил в правата на увредения по силата на факта, че е платил обезщетение за причинените вреди и за него е възникнало регресно право.

Законът се интересува от стойността на вредите по средната им пазарна стойност към момента на настъпването им. Обемът на отговорността при деликт се определя от закона – той е в размер на действително причинените вреди /чл.51, ал.1 от ЗЗД/, а обезщетението трябва да съответства на това, което увреденият следва да разходва, за да възстанови предхождащото увреждането състояние. Следователно меродавни са средните пазарни цени, по които това възстановяване може да се извърши.

Съгласно САТЕ, стойността на ремонта, необходим за отстраняване повредите на лекия автомобил по средни пазарни цени възлиза на 4052.16 лв. Към същото следва да се прибави и сумата от 15 лв. обичайни разходи. Или общият размер на дължимото обезщетение възлиза на 4067.16 лв.

По делото не се спори, че въззиваемият е заплатил на ищеца доброволно и преди завеждане на делото сумата от 2074.05 лв. Ето защо, остава дължима разликата от 1993.11 лв., колкото и претендира и ищецът, след допуснатото увеличение на иска.

С оглед на изложеното, искът следва да бъде уважен до претендирания от ищеца размер от 1993.11 лв., като се присъди и законната лихва върху главницата от датата на исковата молба до окончателното изплащане на сумата.

Поради основателността на главния иск, основателен е и искът за мораторна лихва. Видно от приложената по делото регресна покана, същата е получена от ответника на 29.07.2021г. За периода от 30.08.2021г. /датата, на която е изтекъл посоченият в поканата 30 – дневен срок от получаването ѝ/ до 14.03.2022г. /датата на исковата молба/ дължимата мораторна лихва възлиза на 109.08 лв., изчислена на основание чл. 162 ГПК, с интернет калкулатор, поради което искът за лихва също следва да бъде изцяло уважен до предявения от ищеца размер.

При тези съображения, поради несъвпадане изводите на двете съдебни инстанции по съществото на спора, постановеното от СРС решение следва да бъде отменено като неправилно и вместо това да бъде постановено решение, с което да се уважат предявените искове.

По разноските:

На основание чл. 273 вр. чл. 78, ал. 1 ГПК въззиваемата страна следва да бъде осъдена да заплати на жалбоподателя сумата от 164.86 лв., представляваща направените разноски във въззивното производство, от които: 100 лв. юрисконсултско възнаграждение и 64.86 лв. държавна такса по въззивната жалба, както и сумата от 379.72 лв., представляваща направените в производството пред СРС разноски /129.72 лв. държавна такса, 150 лв. депозит за САТЕ и 100 лв. юрисконсултско възнаграждение/.

Водим от горното, Софийски градски съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 9643/07.06.2023г., постановено по гр. д. № 13635/2022г. на СРС, 68 с-в, с което са отхвърлени като неоснователни предявените от "Д. З." АД , ЕИК: ****, гр.София, бул."** **** *****" ****, против ЗАД„Д.Б.: Ж. И З.”АД, ЕИК: ****, гр.София, ж.к. "*****", бул. ****, обективно съединени частични осъдителни искове по чл.411, изр.2 КЗ за осъждане на ответното дружество в качеството му на застраховател по риска "Гражданска отговорност" на собственика на автомобил "Ауди А4", с рег. № РВ **** ХР, да заплати на ищцовото дружество сумата от 1 993,11 лв (хиляда деветстотин деветдесет и три лева и единадесет стотинки), представляваща част от неиздължения остатък (целия в размер на 2 059, 06 лв) от платеното от ищеца застрахователно обезщетение по риск "Каско на МПС " по щета № 210836989 за имуществените вреди на автомобил "Ситроен ДС-4", с рег. № СВ **** НК, причинени при реализираното на 06.05.2021г. в град Смолян пътно-транспортно произшествие, и по чл.86,ал.1 ЗЗД за сумата от 109,98 лв (сто и девет лева и деветдесет и осем стотинки), представляваща част от мораторната лихва (с общ размер от 112,69 лв) за периода от 30.08.2021г. до 14.03.2022г. , включително и в частта на присъдените разноски **и вместо това ПОСТАНОВЯВА:**

ОСЪЖДА ЗАД „Д.Б.: Ж. И З.”АД, ЕИК: ****, гр. София, ж.к. "*****", бул. „Г. М. *****”№ 1 да заплати на "Д. З." АД, ЕИК: ****, гр. София, бул."** *****" ****, по предявения иск с правно основание чл. 411, изр. 2 КЗ сумата от 1 993,11 лв (хиляда деветстотин деветдесет и три лева и единадесет стотинки), представляваща част от неиздължения остатък (целият в размер на 2 059, 06 лв) от платеното от ищеца застрахователно обезщетение по риск "Каско на МПС " по щета № 210836989 за имуществените вреди на автомобил "Ситроен ДС-4", с рег. № СВ **** НК, причинени при реализираното на 06.05.2021г. в град Смолян пътно-транспортно произшествие, ведно със законната лихва от 15.03.2022г. - датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане на сумата, както и по предявения иск с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД сумата от 109,98 лв (сто и девет лева и деветдесет и осем стотинки), представляваща част от мораторната лихва (с общ размер от 112,69 лв) за периода от 30.08.2021г. до 14.03.2022г.

ОСЪЖДА ЗАД „Д.Б.: Ж. И З.”АД, ЕИК: ****, гр.София, ж.к. "*****", бул. „Г. М. *****”№ 1 да заплати на "Д. З." АД, ЕИК: ****, гр. София, бул."** *****" ****, на основание чл. 273 вр. чл. 78, ал. 1 от ГПК, сумата от 164.86 лв., представляваща направените разноски във въззивното производство, както и сумата от 379.72 лв., представляваща направените в производството пред СРС разноски.

Решението е окончателно и не подлежи на касационно обжалване, съгласно чл. 280, ал. 3, т. 1 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____